

APLICATIU

GUIA DOCENT

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	ARQUEOLOGIA AGRÀRIA DE L'EDAT MITJANA
Codi	
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	3r CURS; 2n SEMESTRE
Horari	<i>(link a la pàgina web del centre o titulació)</i>
Lloc on s'imparteix	FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES
Llengües	CATALÀ

Professor/a de contacte

Nom professor/a	FÈLIX RETAMERO
Departament	CIÈNCIES DE L'ANTIGUITAT I L'EDAT MITJANA
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B-
Telèfon (*)	93 581 11 89
e-mail	felix.retamero@uab.cat
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	
Departament	
Universitat/Institució	
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari de tutories	

*(Afegiu tants camps com sigui necessari)
(*) camps optatius*

3.- Prerequisits

Tenir coneixements bàsics d'anglès i de francès, atès que bona part de les lectures imprescindibles estan en aquests idiomes. També és convenient està familiaritzat amb programes informàtics de cartografia i de dibuix.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura forma part de la matèria "Espai, paisatge i territori". L'objectiu general de la matèria és l'estudi de les formes del paisatge prehistòric i històric. Els objectius formatius específics de l'assignatura són:

1. Conèixer l'estat de la qüestió dels estudis arqueològics sobre les pràctiques agràries medievals, especialment en l'àmbit peninsular.
2. Relacionar les recerques arqueològiques amb les grans qüestions historiogràfiques sobre les pràctiques agràries medievals.
3. Conèixer les característiques generals de les agricultures medievals i els registres arqueològics i textuals que les fan recognoscibles.
4. Familiaritzar-se amb les tècniques pròpies de l'estudi dels espais agraris, específicament dels d'època medieval.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE6. Manejar els principals mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi propis de l'arqueologia agrària

Resultats d'aprenentatge

Aplicar aquests mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi a l'estudi dels espais agraris

Competència

CE7. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi en la resolució de problemes relatius a l'estudi dels espais agraris medievals

Resultats d'aprenentatge

CE7.2 Interpretar la relació dels ítems arqueològics en l'espai i com informen sobre les diferents pràctiques agràries

Competència

CE9. Realitzar documents gràfics convencionals: planimetries, mapes, esquemes, dibuixos il·lustratius.

Resultats d'aprenentatge

CE9.3. Realitzar i interpretar documents gràfics

Competència

CT5. Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinari.

Resultats d'aprenentatge

Realitzar treballs de síntesi a partir de casos particulars

6.- Continguts de l'assignatura

1. L'arqueologia agrària i la historiografia sobre l'Edat Mitjana. El cas de la Península Ibèrica.
2. Els espais de conreu. L'agricultura de secà i l'agricultura irrigada.
3. Les seleccions de plantes i de bestiar.
4. Les feines i les eines.
5. La conservació i l'emmagatzematge.
6. Opcions productives i contextos socials en el període medieval.
7. Arqueologia agrària i patrimoni.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

ACTIVITAT DIRIGIDA (35%):
-Assistència a classes teòriques dirigides pel professor.
- Pràctiques dirigides pel professor.
-Lectura comprensiva de textos

ACTIVITAT SUPERVISADA (10%)
-Tutorització en la confecció dels treballs proposats

ACTIVITAT AUTÒNOMA DE L'ESTUDIANT (50%)
-Estudi
-Preparació de treballs, individual i en grup.

AVALUACIÓ (5%)
-Realització de proves escrites
-Revisió dels resultats

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Dirigides	Activitat dirigida: 35%		
Teoria	Classes teòriques dirigides pel professor: 25%	37,5 (25 sessions d'1,5 hores)	-Llegir i interpretar textos i documents arqueològics. -Descriure les característiques generals de les pràctiques agràries medievals -Resoldre els problemes metodològics que planteja el maneig dels textos i de les tècniques arqueològiques.
	Pràctiques de camp dirigides pel professor: 10%	15 (3 sessions de 5 hores)	-Descriure i explicar un espai agrari medieval. -Documentar diferents elements del registre arqueològic d'un espai agrari
Supervisades	Activitat supervisada: 10%		
	-Tutoria: 8%	12	-Gestionar la informació -Coordinar el treball
	-Realització d'exercicis pautats d'aprenentatge: 2%	3	-Llegir i interpretar textos i documents arqueològics. -Descriure les característiques

		<p>generals de les pràctiques agràries medievals</p> <p>-Resoldre els problemes metodològics que planteja el maneig dels textos i de les tècniques arqueològiques.</p> <p>-Expressar-se correctament de manera oral i escrita</p>

Autònomes

Estudi personal: 25%	37,5	<p>-Llegir i interpretar textos i documents arqueològics.</p> <p>-Descriure les característiques generals de les pràctiques agràries medievals</p> <p>-Resoldre els problemes metodològics que planteja el maneig dels textos i de les tècniques arqueològiques</p> <p>-Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi.</p> <p>-Resoldre problemes.</p> <p>-Raonar críticament.</p>
Lectura de textos; redacció de treballs; elaboració de material gràfic: 25%	37,5	-Llegir, interpretar i escriure textos; elaborar documents gràfics.

8.- Avaluació

1. Dues proves parcials: 60 % nota final (un 30% cadascuna)

2. Un treball de grup escrit, amb presentació oral: 40%

Només es considerarà un alumne "no presentat" si ha lliurat el 40% o menys de les evidències avaluables del total de l'assignatura (és a dir, si ha realitzat només una prova parcial o només el treball).

La còpia de fonts escrites (internet, llibres, treballs, etc.) suposarà un zero en la qualificació de l'exercici, i perdre la possibilitat de presentar-se a la revaluació.

Les notes inferiors al quatre no sumaran en el càlcul de la mitjana, la qual serà calculada sempre tenint en compte el número total d'exercicis.

Per assolir l'aprobat caldrà que la mitjana dels exercicis avaluats, d'acord amb els percentatges indicats, sigui, com a mínim, de cinc.

Revaluació: Només seran revaluades les activitats d'avaluació lliurades en els terminis establerts pel professor de l'assignatura; en cap cas no es podrà presentar un exercici per primera vegada durant el període de revaluació.

Només es podrà millorar la nota d'un exercici si hom ha aprovat tots els altres.

L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà oportunament els mecanismes per fer-ho.

Es tindran en compte els casos particulars que rebran, com no podria ser d'altra manera, un tractament particular.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE

9- Bibliografia i enllaços web

Comet, G., 1992, *Le paysan et son outil. Essai d'histoire technique des céréales (France, VIIIe-XVe siècle)*, École Française de Rome.

Guislaine, J., dir, 1991, *Pour une archéologie agraire*, A. Colin, París.

Harfouche, R., 2009, *Histoire des paysages méditerranéens terrassés*, BAR.

Hudson, N., *Conservación del suelo*, Ed. Reverté, SA, 1982.

Kirchner, H., ed, 2010, *Por una arqueología agraria. Perspectivas de investigación sobre espacios de cultivo en las sociedades medievales hispánicas*, BAR.

Miller, N. F. & Gleason, K.L., 1994, *The Archeology of Garden and Field*, University of Pennsylvania Press.

Van der Veen, M., ed, Monogràfic de la revista *World Archaeology*, Juny, 2005.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE